

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/YEAR IV

САРАЈЕВО, 11. 3. 2024.

БРОЈ/NUMBER 4

ДЕМОГРАФИЈА И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ

DEMOGRAPHY AND SOCIAL STATISTICS

Анкета о радној снази, IV квартал 2023. године

Labour Force Survey, IV quarter year 2023

У овом саопштењу објављују се подаци добијени путем Анкете о радној снази која је спроведена у четвртом кварталу, тј. у периоду октобар - децембар 2023. године. Анкета о радној снази у Босни и Херцеговини се спроводи континуирано према новој, редизајнираној методологији усклађеној са новом Регулацивом Европског парламента и Савета, која је ступила на снагу 1. јануара 2021. године. Анкета је спроведена на узорку који је у четвртом кварталу 2023. године обухватио 10728 домаћинстава. Анкетирани су сви резидентни чланови приватних домаћинстава. У циљу усклађивања са ЕУ регулативама и захтјевима Евростата, од 2020. године се спроводи поступак калибрације пондера према процјенама становништва по петогодишњим старосним групама и полу.

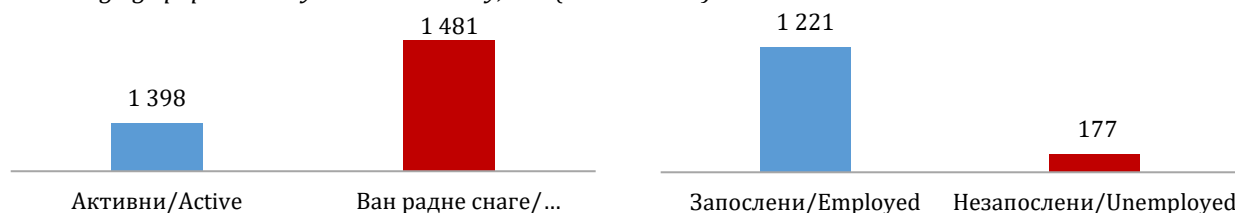
Напомена: У неким случајевима у овом Саопштењу због заокруживања на хиљаде збирова сабирака у табелама не дају исти као што би било без заокруживања. Такође, због заокруживања децимала у неким случајевима збир процената није једнак 100.

This Release contains data received through the Labour Force Survey conducted in fourth quarter and the observation period was October - December 2023. Labour Force Survey in Bosnia and Herzegovina was carried out continuously under the new, redesigned methodology harmonized with the new Regulation of the European Parliament and the Council, which entered into force on January 1st 2021. The sample size in fourth quarter 2023 was 10 728 households. All resident members of private households were surveyed. In order to harmonize with EU regulations and Eurostat requirements, from 2020 the procedure of weight calibration according to population estimates by five-year age groups and sex is carried out.

Note: In some cases in this First Release, due to the rounding of thousands, the sums in the tables do not give the same result as it would be without rounding. Also, due to the rounding of decimals in some cases the sum of percentages is not equal to 100.

Графикон 1. Радно способно становништво према активности, БиХ (у хиљадама)

Graph 1. Working age population by status in activity, BiH (in thousands)

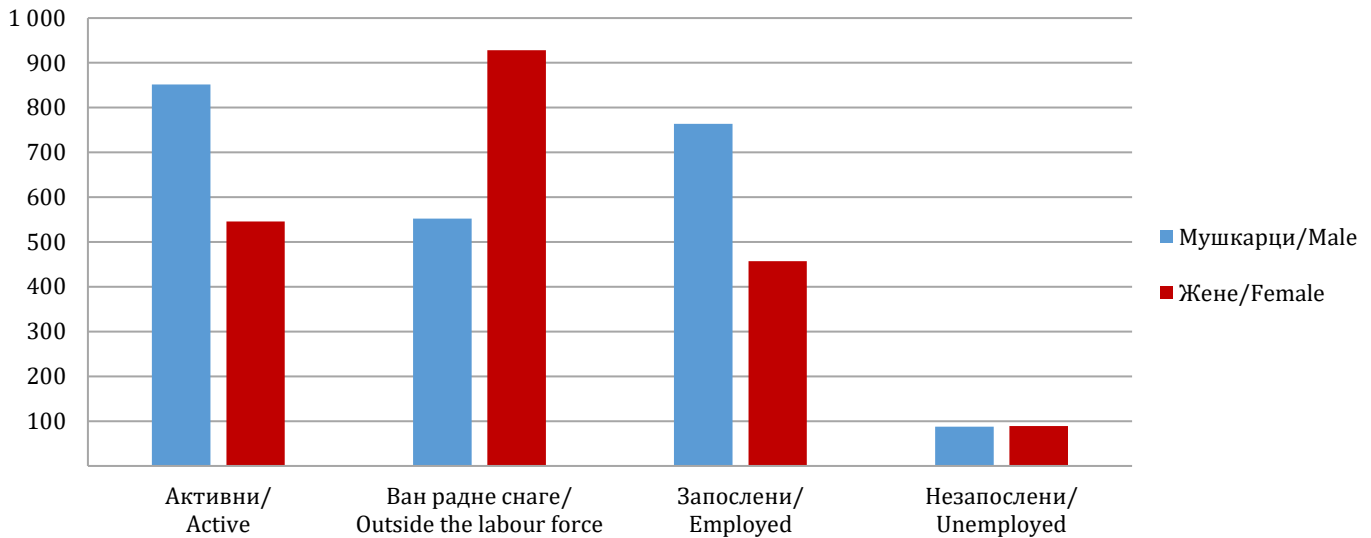
У четвртом кварталу 2023. године, у Босни и Херцеговини радну снагу чинило је 1,398 милиона лица од којих је 1,221 милиона (87,4%) запослених и 177 хиљада (12,6%) незапослених лица. У поређењу са претходним кварталом, број запослених лица се повећао за 1,6%, док се број незапослених лица смањило за 6,2%. Број лица ван радне снаге у Босни и Херцеговини у четвртом кварталу 2023. године износио је 1,481 милион и смањило се за 0,5% у односу на претходни квартал.

У четвртом кварталу 2023. године, стопа активности била је 48,6%, стопа запослености 42,4%, стопа незапослености 12,7% и стопа неактивности 51,4%.

In fourth quarter 2023, the labour force in Bosnia and Herzegovina consists of 1,398 million persons, of which 1,221 million (87,4%) are employed and 177 thousand (12,6%) are unemployed. Compared to the previous quarter, the number of employed persons increased by 1,6%, and the number of unemployed persons decreased by 6,2%. The number of persons outside the labour force in Bosnia and Herzegovina in the fourth quarter of 2023 amounted to 1,481 million and compared to the previous quarter decreased by 0,5%.

In fourth quarter 2023, the activity rate was 48,6%, the employment rate 42,4%, the unemployment rate 12,7% and the inactivity rate 51,4%.

Графикон 2. Радно способно становништво према активности и полу, БиХ (у хиљадама)
Graph 2. Working age population by status in activity and sex, BiH (in thousands)

Према подацима из Анкете о радној снази у четвртном кварталу 2023. године од укупног броја лица која чине радну снагу 852 хиљаде (60,9%) су мушкарци, а 546 хиљада (39,1%) су жене.

У укупном броју лица ван радне снаге 552 хиљаде (37,3%) су мушкарци, а 928 хиљада (62,7%) су жене.

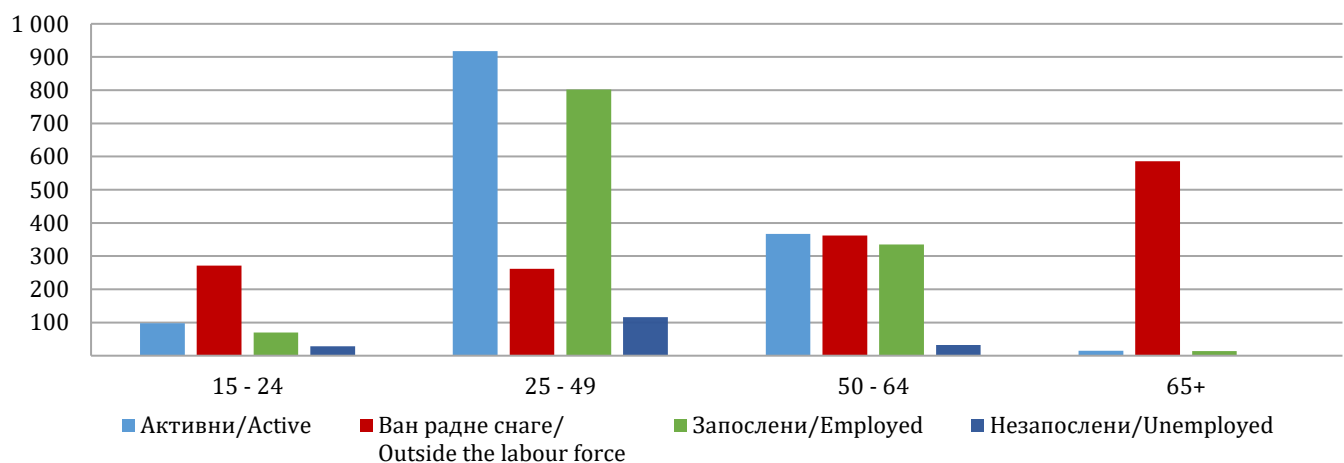
Од укупног броја запослених лица 764 хиљаде (62,5%) су мушкарци, а 457 хиљада (37,5%) су жене, док од укупног броја незапослених лица 88 хиљада (49,9%) су мушкарци, а 89 хиљада (50,1%) су жене.

According to data from the Labour Force Survey in fourth quarter 2023, out of the total labour force, 852 thousand (60,9%) persons are men and 546 thousand (39,1%) persons are women.

In the total number of persons outside labour force, 552 thousand (37,3%) persons are men and 928 thousand (62,7%) persons are women.

Out of the total number of employed persons, 764 thousand (62,5%) persons are men and 457 thousand (37,5%) persons are women, while out of the total number of unemployed persons 88 thousand (49,9%) persons are men and 89 thousand (50,1%) persons are women

Графикон 3. Радно способно становништво према активности и старосним групама, БиХ (у хиљадама)
Graph 3. Working age population by activity and age groups, BiH (in thousands)

У посматраном периоду, од укупне радне снаге 65,6% лица припада старосној групи од 25 до 49 година, затим 26,2% старосној групи од 50 до 64 године, 7,0% старосној групи од 15 до 24 године и 1,1% има 65 и више година.

Од укупног становништва ван радне снаге, 39,6% лица је у старосној групи од 65 и више година, затим 24,4% лица у старосној групи од 50 до 64 године, 18,3% лица у старосној групи од 15 до 24 године и 17,7% лица у старосној групи од 25 до 49 година.

In the observed period, out of the total labour force, 65,6% persons belong to the age group 25 - 49 years, then 26,2% to the age group 50 - 64 years, 7,0% to the age group 15 - 24 years and 1,1% are persons age 65+.

Out of the total population outside labour force, 39,6% persons are age 65+, then 24,4% belong to the age group 50 - 64 years, 18,3% to the age group 15 - 24 years and 17,7% to the age group 25 - 49 years.

Од укупног броја запослених лица 65,7% лица припада старосној групи од 25 до 49 година, затим 27,4% старосној групи од 50 до 64 године, 5,7% старосној групи од 15 до 24 године и 1,2% има 65 и више година.

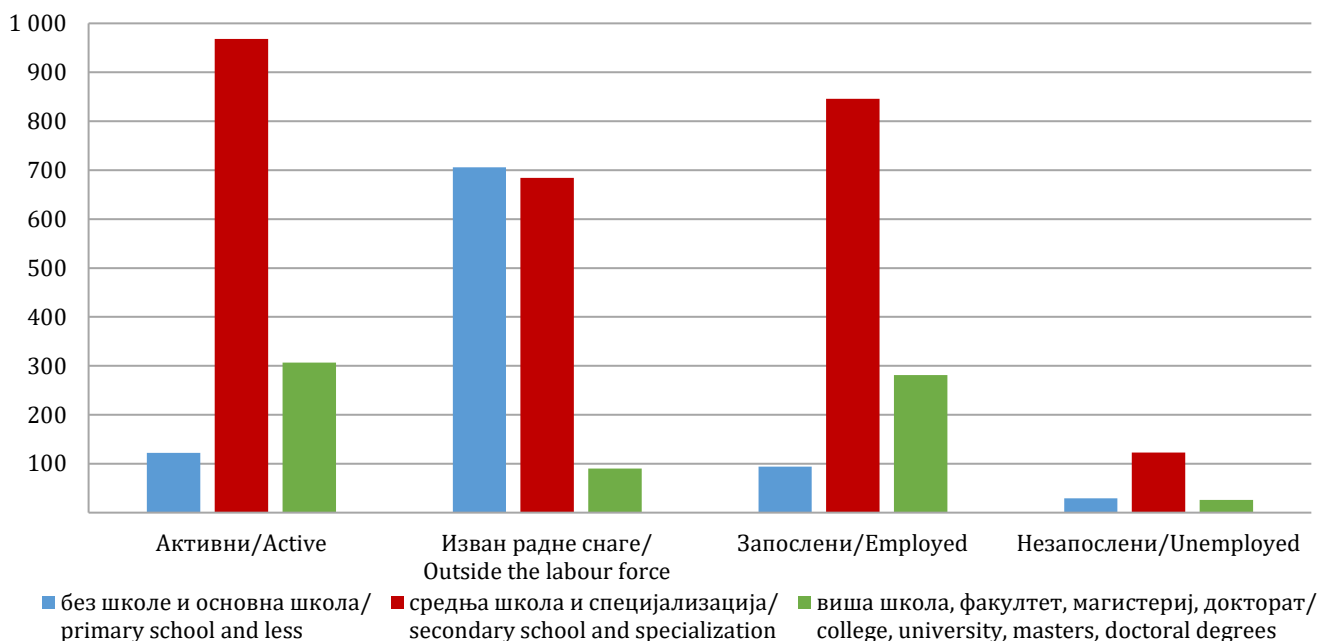
Од укупног броја незапослених лица 65,5% лица припада старосној групи од 25 до 49 година, затим 17,9% старосној групи од 50 до 64 године, 16,0% старосној групи од 15 до 24 године и 0,6% има 65 и више година.

Out of the total number of employed persons, 65,7% persons belong to the age group 25 - 49 years, then 27,4% to the age group 50 - 64 years, 5,7% to the age group 15 - 24 years and 1,2% are persons age 65+.

Out of the total number of unemployed persons, 65,5% persons belong to the age group 25 - 49 years, then 17,9% to the age group 50 - 64 years, 16,0% to the age group 15 - 24 years and 0,6% are persons age 65+.

Графикон 4. Радно способно становништво према активности и степену образовања, БиХ (у хиљадама)

Graph 4. Working-age population by activity and educational attainment, BiH (in thousands)

Највеће учешће у образовној структури лица које чине радну снагу имају лица са завршеном средњом школом и специјализацијом и то 69,3%, затим слиједе лица са завршеном вишом школом, факултетом, магистеријем, докторатом 22,0% и лица са завршеном основном школом или нижим образовањем 8,8%.

The educational structure of labour force shows that 69,3% persons have finished secondary school and specialization, followed by persons who have college, university, master, doctoral degree 22,0% and persons with completed primary school or lower education 8,8%.

Највеће учешће у образовној структури лица ван радне снаге имају лица са завршеном основном школом или нижим образовањем 47,7%, затим слиједе лица са завршеном средњом школом и специјализацијом 46,2% и лица са завршеном вишом школом, факултетом, магистеријем, докторатом 6,1%.

The highest share in the educational structure of persons outside labour force have persons with completed primary school or lower education 47,7%, followed by persons who finished secondary school and specialization 46,2% and persons who have college, university, master, doctoral degree 6,1%.

Образовна структура запослених лица показује да 69,3% лица има завршену средњу школу и специјализацију, слиједе лица са завршеном вишом школом, факултетом, магистеријем, докторатом 23,1% и лица са завршеном основном школом или нижим образовањем 7,7%.

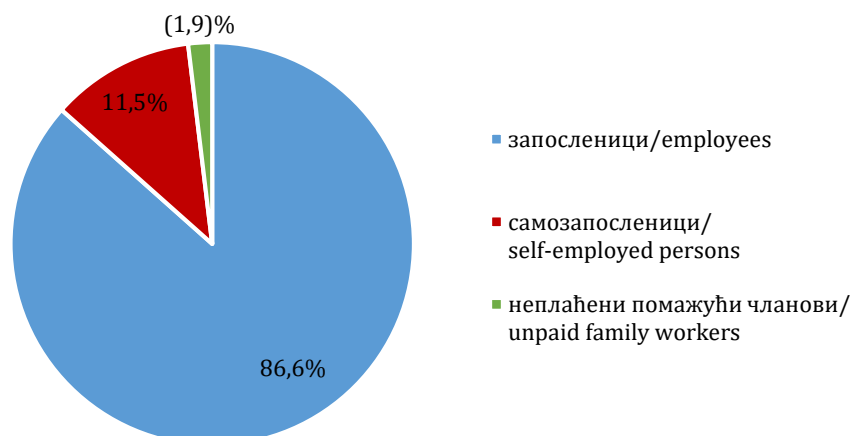
The educational structure of persons in employment shows that 69,3% persons have finished secondary school and specialization, followed by persons who have college, university, master, doctoral degree 23,1% and persons with completed primary school or lower education 7,7%.

Образовна структура незапослених лица показује да 69,4% лица има завршену средњу школу и специјализацију, слиједе лица са завршеном основном школом или нижим образовањем 16,1% и лица са завршеном вишом школом, факултетом, магистеријем, докторатом 14,5%.

The educational structure of unemployed persons shows that 69,4% persons have finished secondary education and specialization, followed by persons who have completed primary school or lower education 16,1% and persons who have college, university, master, doctoral degree 14,5%.

Графикон 5. Запослена лица према статусу у запослености, БиХ (%)

Graph 5. Employed persons by status in employment, BiH (%)

() податак је мање сигуран - коефицијент варијације (CV) $10\% \leq CV < 20\%$ / the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq CV < 20\%$

Структура запослених лица према статусу у запослености показује да највеће учешће у запослености имају запосленици 86,6%, затим самозапосленици 11,5% и неплаћени помажући чланови 1,9%.

The structure of employed persons by status in employment shows that 86,6% of them work as employees, then 11,5% are selfemployed and 1,9% work as unpaid family workers.

Графикон 6. Запослена лица према групама подручја дјелатности, БиХ (%)

Graph 6. Employed persons by groups of sections of economic activities, BiH (%)

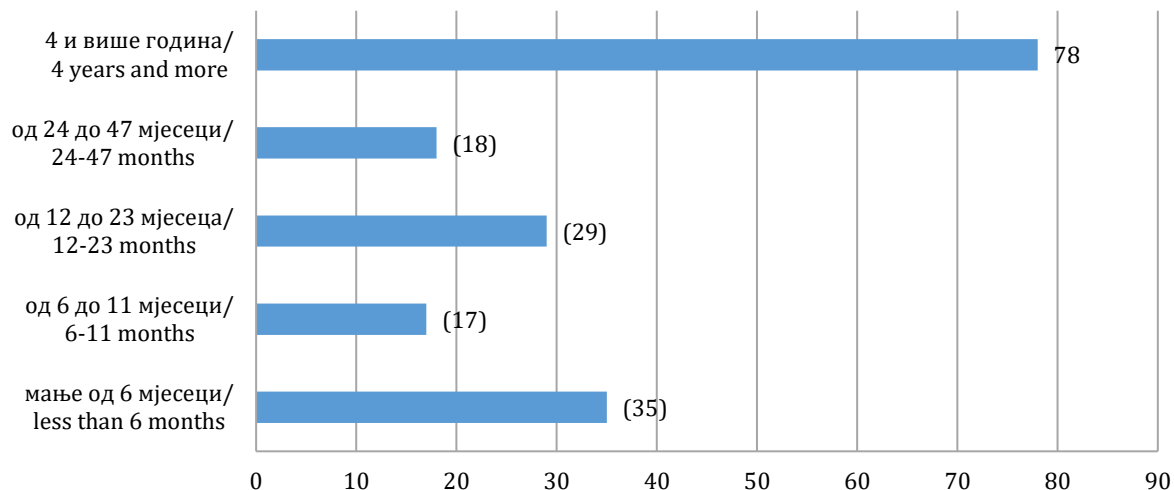

Структура запослених лица према групама подручја дјелатности показује да је највеће учешће запослених лица у услужним дјелатностима 59,2%, затим у индустрији и грађевинарству 33,3% и у пољопривреди, шумарству и риболову 7,5%.

The structure of employed persons by groups of sections of economic activities shows that 59,2% of them work in services, then 33,3% work in industry and construction and 7,5% work in agriculture, forestry and fishing.

Графикон 7. Незапослена лица према дужини тражења посла, БиХ (у хиљадама)

Graph 7. Unemployed persons by duration of unemployment, BiH (in thousands)

() податак је мање сигуран - коефицијент варијације (CV) $10\% \leq CV < 20\%$ / the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq CV < 20\%$

У четвртм кварталу 2023. године од укупног броја незапослених лица њих 52 хиљаде или 29,4% је тражило посао краће од 12 мјесеци, док је 29 хиљада или 16,3% лица тражило посао од 12 мјесеци до двије године. Број незапослених лица које су тражиле посао двије године и дуже износио је 96 хиљада или 54,3%.

In fourth quarter 2023, out of the total number of unemployed persons, 52 thousand or 29,4% persons were looking for a job for less than 12 months, while 29 thousand or 16,3% persons were looking for a job from 12 months up to two years. The number of unemployed persons who were looking for a job for two years and longer was 96 thousand or 54,3%.

Табела 1. Основне карактеристике становништва према активности и полу

Table 1. Principal population characteristics by activity and sex

Босна и Херцеговина Bosnia and Herzegovina	Укупно Total	Мушки Male	Женски Female
	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.
Радно способно становништво 15-89 Working-age population 15-89	2 878	1 404	1 474
Радна снага 15-89 Labour force 15-89	1 398	852	546
Запослена лица 15-89 Employed persons 15-89	1 221	764	457
Незапослена лица 15-74 Unemployed 15-74	177	88	89
Лица ван радне снаге 15-89 Persons outside labour force 15-89	1 481	552	928
Лица 15-64 година Persons 15-64 years	2 277	1 147	1 130
Стопе / Rates (%)			
Стопа активности 15-89 Activity rate 15-89	48,6	60,7	37,0
Стопа запослености 15-89 Employment rate 15-89	42,4	54,4	31,0
Стопа незапослености 15-74 Unemployment rate 15-74	12,7	10,4	16,2
Учешће становништва 15-64 година Share of population from 15 to 64 years of age	67,9	69,6	66,3

Табела 2. Радно способно становништво према активности и полу ¹⁾
Table 2. Working-age population by activity and sex

(000)

Босна и Херцеговина <i>Bosnia and Herzegovina</i>	Радно способно становништво <i>Working-age population</i>	Радна снага / <i>Labour force</i>			Лица ван радне снаге <i>Persons outside the labour force</i>
		Укупно <i>Total</i>	Запослена лица <i>Employed persons</i>	Незапослена лица <i>Unemployed persons</i>	
	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.	Х - XII 2023.
Укупно <i>Total</i>					
Укупно / Total ²⁾	2 878	1 398	1 221	177	1 481
15 - 24	369	98	70	(28)	271
25 - 49	1 180	918	802	116	262
50 - 64	728	367	335	(32)	362
65+	601	(15)	(14)	•	586
15-64	2 277	1 382	1 207	176	895
Мушки <i>Male</i>					
Укупно / Total ²⁾	1 404	852	764	88	552
15 - 24	190	65	46	(18)	125
25 - 49	602	547	496	51	55
50 - 64	355	230	212	(18)	124
65+	258	(10)	(9)	•	248
15-64	1 147	842	755	87	305
Женски <i>Female</i>					
Укупно / Total ²⁾	1 474	546	457	89	928
15 - 24	179	33	(23)	(10)	146
25 - 49	577	370	305	65	207
50 - 64	374	137	123	(14)	237
65+	344	((6))	((6))	•	338
15-64	1 130	540	452	88	590
Структура/Structure %					
Укупно <i>Total</i>					
Укупно / Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 - 24	12,8	7,0	5,7	16,0	18,3
25 - 49	41,0	65,6	65,7	65,5	17,7
50 - 64	25,3	26,2	27,4	17,9	24,4
65+	20,9	(1,1)	(1,2)	•	39,6
15-64	79,1	98,9	98,8	99,4	60,4
Мушки <i>Male</i>					
Укупно / Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 - 24	13,5	7,6	6,1	(20,7)	22,6
25 - 49	42,9	64,2	65,0	57,7	10,0
50 - 64	25,2	27,0	27,8	(20,5)	22,5
65+	18,3	(1,1)	(1,1)	•	44,9
15-64	81,7	98,9	98,9	98,9	55,1
Женски <i>Female</i>					
Укупно / Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 - 24	12,2	6,1	(5,1)	(11,4)	15,7
25 - 49	39,2	67,8	66,8	73,3	22,3
50 - 64	25,4	25,0	26,9	(15,3)	25,6
65+	23,3	(1,0)	(1,2)	•	36,4
15-64	76,7	99,0	98,8	100,0	63,6

¹⁾ () податак је мање сигуран - коефицијент варијације (CV) $10\% \leq CV < 20\%$ / the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq CV < 20\%$

(()) податак је несигуран - коефицијент варијације (CV) $20\% \leq CV < 30\%$ / the data are uncertain if the coefficient of variance (CV) $20\% \leq CV < 30\%$

• податак је екстремно несигуран - коефицијент варијације (CV) $CV \geq 30\%$ / the data are extremely uncertain if the coefficient of variance (CV) $CV \geq 30\%$

- нема појаве / no occurrence

²⁾ укупно радно способно становништво старости 15-89 година / total working age population aged 15-89

укупно радна снага старости 15-89 година / total labour force aged 15-89

укупно запослени старости 15-89 година / total employed aged 15-89

укупно незапослени старости 15-74 године / total unemployed aged 15-74

укупно лица ван радне снаге старости 15-89 / total persons outside the labour force aged 15-89

Табела 3. Мјере активности становништва према старосним групама и полу ³⁾
Table 3. Measures of the population activity by age groups and sex

(%)

Босна и Херцеговина <i>Bosnia and Herzegovina</i>	Стопа активности <i>Activity rate</i>	Стопа запослености <i>Employment rate</i>	Стопа незапослености <i>Unemployment rate</i>
	X - XII 2023.	X - XII 2023.	X - XII 2023.
Укупно <i>Total</i>			
Укупно / Total ⁴⁾	48,6	42,4	12,7
15 - 24	26,6	18,9	28,9
25 - 49	77,8	68,0	12,6
50 - 64	50,3	46,0	(8,6)
65+	(2,6)	(2,4)	•
15-64	60,7	53,0	12,7
20-64	65,2	57,1	12,4
25-34	76,5	63,3	17,2
15-74	52,4	45,8	12,7
65-74	(3,5)	(3,2)	•
Мушки <i>Male</i>			
Укупно / Total ⁴⁾	60,7	54,4	10,4
15 - 24	34,1	24,5	(28,2)
25 - 49	90,8	82,4	9,3
50 - 64	64,9	59,8	(7,9)
65+	(3,8)	(3,4)	•
15-64	73,4	65,8	10,4
20-64	78,8	70,9	10,0
25-34	89,2	77,5	(13,1)
15-74	64,4	57,7	10,4
65-74	(5,0)	(4,4)	•
Женски <i>Female</i>			
Укупно / Total ⁴⁾	37,0	31,0	16,2
15 - 24	18,6	(13,0)	(30,2)
25 - 49	64,2	52,9	17,5
50 - 64	36,5	32,9	(9,9)
65+	((1,6))	((1,6))	•
15-64	47,8	40,0	16,4
20-64	51,4	43,0	16,2
25-34	62,8	48,1	23,5
15-74	40,6	34,0	16,2
65-74	((2,3))	((2,3))	•

Табела 4. Радно способно становништво према активности и кварталима
Table 4. Working-age population by activity and quarters

Босна и Херцеговина <i>Bosnia and Herzegovina</i>	X - XII 2022. (000)	VII - IX 2023. (000)	X - XII 2023. (000)	X - XII 2023. VII - IX 2023.	X - XII 2023. X - XII 2022.
Радна снага 15-89 <i>Labour force 15-89</i>	1 370	1 391	1 398	100,5	102,0
Запослена лица 15-89 <i>Employed persons 15-89</i>	1 174	1 202	1 221	101,6	104,0
Незапослена лица 15-74 <i>Unemployed 15-74</i>	196	189	177	93,8	90,4
Лица ван радне снаге 15-89 <i>Persons outside labour force 15-89</i>	1 517	1 488	1 481	99,5	97,6

³⁾ () податак је мање сигуран - коефицијент варијације (CV) $10\% \leq CV < 20\%$ / *the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq CV < 20\%$*

(()) податак је несигуран - коефицијент варијације (CV) $20\% \leq CV < 30\%$ / *the data are uncertain if the coefficient of variance (CV) $20\% \leq CV < 30\%$*

• податак је екстремно несигуран - коефицијент варијације (CV) $CV \geq 30\%$ / *the data are extremely uncertain if the coefficient of variance (CV) $CV \geq 30\%$*

- нема појаве / *no occurrence*

⁴⁾ укупна стопа активности израчуната је као омјер активног становништва старости 15-89 година и радно способног становништва старости 15-89 година / *total activity rate was calculated as the ratio of the active population aged 15-89 years to the total number of the working age population aged 15-89 years*

укупна стопа запослености израчуната је као омјер запослених старости 15-89 година и укупног радно способног становништва старости 15-89 година / *total employment rate was calculated as the ratio of the employed aged 15-89 years to the total number of the working age population aged 15-89 years*

укупна стопа незапослености израчуната је као омјер незапослених старости 15-74 године и укупног активног становништва старости 15-74 године / *total unemployment rate was calculated as the ratio of the unemployed aged 15-74 years to the total number of active population aged 15-74 years*

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Методологија Анкете о радној снази

Од 2021. године Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Федерални завод за статистику и Републички завод за статистику Републике Српске почели су са примјеном нове, редизајниране методологије Анкете о радној снази. Редизајн анкете је урађен на основу и у складу с новом Регулацивом Европског парламента и Савјета, која је ступила на снагу 1. јануара 2021. године.

Нови европски прописи захтијевају од земаља ЕУ да примјењују нове редизајниране концепте и методе у Анкети о радној снази 2021. године. Статистичке институције у Босни и Херцеговини као чланице европског статистичког система, паралелно са осталим европским земљама, прилагођавају се промјенама у европском законодавству.

Циљ ревизије методологије је побољшати садржај Анкете да би се омогућило прецизније праћење трендова на тржишту рада, с обзиром на сталне промјене у његовој динамици и структури. Увођење новог стандардизованог упитника осигурава побољшање укупног квалитета и међународне упоредивости. Методолошке промјене могу имати утицај на кључне индикаторе Анкете о радној снази, попут стопа запослености, незапослености и неактивности. Увођењем нове, редизајниране методологије Анкете о радној снази од јануара 2021. године прекинута је серија података објављених у претходној години.

Правна основа

Анкета о радној снази се спроводи на основу Закона о статистици Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ бр. 26/04 и 42/04), Закона о статистици Федерације Босне и Херцеговине (Службене новине ФБиХ бр. 63/03 и 9/09) и Закона о статистици Републике Српске (Службени гласник РС 85/03).

Анкета о радној снази се спроводи у складу са стандардима и препорукама Међународне организације рада (International Labour Organisation - ILO), као и са регулативама Европске статистичке канцеларије (ЕВРОСТАТ): Регулацива (ЕУ) 2019/1700 Европског парламента и Савјета од 10. октобра 2019. године (Integrated European Social Statistics Framework Regulation - IESS FR) и Спроведбена регулатива Комисије (ЕУ) 2019/2240 од 16. децембра 2019. године (Implementing Regulation (EU) 2019/2240 for the labour force domain), када је ријеч о методологији, организацији, процедури узорковања, дизајну упитника и дефиницијама запослености и незапослености.

Усклађеност методологија, дефиниција и класификација са међународним стандардима омогућава да се велики број података добијених из Анкете о радној снази може упоређивати са еквивалентним подацима из других земаља, нарочито европских.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Labour Force Survey methodology

From January 2021, the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, the Federal Institute of Statistics and the Republic Institute of Statistics of the Republika Srpska began to apply the new, redesigned methodology of the Labour Force Survey. The redesign of the survey took place on the basis of and in accordance with the new Regulation of the European Parliament and the Council, which entered into force on 1st January 2021.

New European regulations require EU countries to apply new redesigned concepts and methods in Labour Force Survey. Statistical institutions in Bosnia and Herzegovina, as members of the European statistical system, in parallel with other European countries, are adapting to changes in European legislation.

The aim of the revision of the methodology is to improve the content of the Survey in order to enable more accurate monitoring of trends in the labour market, given the constant changes in its dynamics and structure. The introduction of a new standardized questionnaire ensures an improvement in overall quality and international comparability. Methodological changes may have an impact on key Labour Force Survey indicators, such as employment, unemployment and inactivity rates. With the introduction of the new, redesigned methodology of the Labour Force Survey from January 2021, the series of data published in the previous year was interrupted.

Legal basis

The Labour Force Survey is conducted on the basis of the Law on Statistics of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of BiH No. 26/04 and 42/04), the Law on Statistics of the Federation of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of FBiH No. 63/03 and 9/09) and the Law on Statistics of the Republika Srpska (Official Gazette of RS 85/03).

The Labour Force Survey is conducted in accordance with the standards and recommendations of the International Labour Organization (ILO), as well as with the regulations of the European Statistical Office (EUROSTAT): Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 (Integrated European Social Statistics Framework Regulation - IESS FR) and Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2240 of 16 December 2019 (Implementing Regulation (EU) 2019/2240 for the labour force domain), when it comes to methodology, organization, sampling procedure, questionnaire design and definitions of employment and unemployment.

The compliance of methodologies, definitions and classifications with international standards allows a large number of data obtained from the Labour Force Survey to be compared with equivalent data from other countries, especially European ones.

Циљ Анкете о радној снази

На основу података прикупљених Анкетом о радној снази, врши се праћење, мјерење и оцјењивање економских и друштвених кретања у Босни и Херцеговини.

Главни циљ Анкете о радној снази је добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва: запослених, незапослених и лица ван радње снаге. Када је ријеч о запосленима, Анкета о радној снази региструје њихов професионални статус (самозапосленици, запосленици и помажући чланови), облик својине у којој раде, права која остварују на послу, занимање и дјелатност, број радних сати итд. У случају незапослених лица, Анкета о радној снази испитује методе тражења посла, дужину тражења посла, претходно радно искуство итд. Осим наведених категорија, истражују се и демографске, социоекономске, образовне и друге карактеристике становништва.

Референтни период (период посматрања)

Анкета о радној снази се од јануара 2020. године спроводи као континуирано истраживање. Свака седмица у току године је референтна седмица, након које слиједи седмица анкетирања. Референтна седмица обухвата цијелу календарску седмицу (од понедељка до недјеље). Статус радне снаге се одређује у односу на референтну седмицу, па се та седмица назива и посматраном.

За свако домаћинство у узорку одређена је седмица посматрања. Будући да се једно домаћинство у узорку појављује четири пута, размак између два узастопна појављивања у узорку, тј. анкетирања не може бити мањи од три мјесеца.

Период посматрања за први квартал 2023. године састоји се од 13 референтних седмица и траје у периоду од 02. јануара 2023. године до 02. априла 2023. године.

Период посматрања за други квартал 2023. године састоји се од 13 референтних седмица и траје у периоду од 03. априла 2023. године до 02. јула 2023. године.

Период посматрања за трећи квартал 2023. године састоји се од 13 референтних седмица и траје у периоду од 03. јула 2023. године до 01. октобра 2023. године.

Период посматрања за четврти квартал 2023. године састоји се од 13 референтних седмица и траје у периоду од 02. октобра 2023. године до 31. децембра 2023. године.

Дефиниције

При изради методологије Анкете о радној снази коришћене су дефиниције и препоруке објављене у регулативама Евростата: Регулатива (ЕУ) 2019/1700 Европског парламента и Савјета од 10. октобра 2019. године (Integrated European Social Statistics Framework Regulation - IESS FR) и Сprovedбена регулатива Комисије (ЕУ) 2019/2240 од 16. децембра 2019. године (Implementing Regulation (EU) 2019/2240 for the labour force domain).

The aim of the Labour Force Survey

Based on the data collected by the Labour Force Survey, economic, social trends in Bosnia and Herzegovina are monitored, measured and evaluated.

The main goal of the Labour Force Survey is to obtain data on three basic, mutually exclusive contingents of the population: employed, unemployed and persons outside the labour force. When it comes to employees, the Labour Force Survey registers their professional status (self-employed, employees and unpaid auxiliary members), the form of ownership in which they work, their employment rights, occupation and activity, number of working hours, etc. In the case of unemployed persons, The Labour Force Survey examines job search methods, length of job search, previous work experience, etc. In addition to the above categories, demographic, socioeconomic, educational and other characteristics of the population are also investigated.

Reference period (observation period)

The Labour Force Survey has been conducted since January 2020 as a continuous survey. Each week during the year is a reference week, followed by a survey week. The reference week covers the entire calendar week (Monday to Sunday). The status of the labour force is determined in relation to the reference week, so that week is also called the observed one.

A week of observation was determined for each household in the sample. Since one household appears in the sample four times, the interval between two consecutive appearances in the sample cannot be less than three months.

The observation period for the first quarter of 2023 consists of 13 reference weeks and lasts from January 2, 2023 to April 2, 2023.

The observation period for the second quarter of 2023 consists of 13 reference weeks and lasts from April 3, 2023 to July 2, 2023.

The observation period for the third quarter of 2023 consists of 13 reference weeks and lasts from July 3, 2023 to October 1, 2023.

The observation period for the fourth quarter of 2023 consists of 13 reference weeks and lasts from October 2, 2023 to December 31, 2023.

Definitions

The methodology of the Labour Force Survey used definitions and recommendations published in Eurostat regulations: Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 (Integrated European Social Statistics Framework Regulation - IESS FR) and Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2240 of 16 December 2019 (Implementing Regulation (EU) 2019/2240 for the labour force domain).

Јединица посматрања у Анкети је домаћинство које живи у стамбеној јединици изабраној у узорак, а **јединица анкетирања** је члан случајно изабраног домаћинства.

Основни социодемографски подаци прикупљени су о свим лицима у изабраном домаћинству, док се о радној активности прикупљају подаци само за лица старости 15-89 година.

Циљна популација у Анкети о радној снази су:

- особе које живе или намјеравају живјети у анкетираном приватном домаћинству на територији Босне и Херцеговине годину дана или дуже;
- особе које су чланови анкетираног приватног домаћинства, које живе у иностранству, али намјеравају да се врате и да живе у анкетираном домаћинству на територији Босне и Херцеговине годину дана и дуже.

Радно способно становништво обухвата сва лица старости од 15 до 89 година и подијељено је у двије категорије: активно становништво или радну снагу (запослена и незапослена лица) и лица ван радне снаге.

Радну снагу или активно становништво чине све запослена лица старости од 15 до 89 година и незапослена лица старости од 15 до 74 године.

Лица ван радне снаге су лица старости од 15 до 89 година које нису сврстана у запослено или незапослено становништво, односно сва лица које у референтној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од двије седмице након истека референтне седмице.

Запослена лица се дефинишу као лица старости од 15 до 89 година (у навршеним годинама на крају референтне седмице) које су током референтне седмице припадале једној од сљедећих категорија:

(а) лица која су током референтне седмице радила најмање један сат за плату или добит, укључујући помажуће чланове домаћинства;

(б) лица с послом или пословањем које током референтне седмице привремено нису радиле, али су повезане са својим послом, при чему су сљедеће групе повезане с послом:

- лица која не раде због годишњег одмора или празника, одредби о радном времену, боловања, породилског одсуства,

- лица која учествују у обуци/оспособљавању у вези са послом,

- лица на родитељском одсуству које примају и/или имају право на доходак или накнаду повезану с послом или чије би родитељско одсуство требало трајати три мјесеца или краће,

- сезонски радници ван сезоне који су наставили редовно обављати задаће и дужности у вези са послом или пословањем, искључујући испуњавање правних или административних обавеза,

- лица која привремено не раде из других разлога ако је очекивано трајање одсутности три мјесеца или краће, те

(ц) лица која производе пољопривредне производе већином намијењене продаји или размјени.

***The observation unit** in the Labour Force Survey is a household living in a housing unit selected in the sample, and the **survey unit** is a member of a randomly selected household.*

Basic sociodemographic data were collected on all persons in the selected household, while data on work activity were collected only for persons aged 15-89.

***The target population** in the Labour Force Survey is:*

- persons who live or intend to live in the surveyed private household on the territory of Bosnia and Herzegovina for a year or longer;

- persons who are members of the surveyed private household, who live abroad, but intend to return and live in the surveyed household on the territory of Bosnia and Herzegovina for a year and longer.

***The working age population** includes all persons aged 15-89 and is divided into two categories: active population or labour force (employed and unemployed persons) and persons outside the labour force.*

***The labour force or active population** consists of all employed persons aged 15-89 and unemployed persons aged 15-74.*

***Persons outside the labour force** are persons aged 15 to 89 who are not classified as employed or unemployed, ie all persons who did not perform any paid work in the reference week, did not actively look for a job or were not able to start working within two weeks after the end of the reference week.*

***Employed persons** comprise persons aged 15 to 89 (in completed years at the end of the reference week) who, during the reference week, were in one of the following categories:*

(a) persons who during the reference week worked for at least 1 hour for pay or profit, including contributing family workers;

(b) persons with a job or business who were temporarily not at work during the reference week but had an attachment to their job, where the following groups have a job attachment:

- persons not at work due to holidays, working time arrangements, sick leave, maternity or paternity leave,

- persons in job-related training,

- persons on parental leave, either receiving and/or being entitled to job-related income or benefits, or whose parental leave is expected to be 3 months or less,

- seasonal workers during the off-season, where they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business, excluding fulfilment of legal or administrative obligations,

- persons temporarily not at work for other reasons where the expected duration of the absence is 3 months or less, and

(c) persons that produce agricultural goods whose main part is intended for sale or barter.

Лица која учествују у производњи за властите потребе, волонтери, неплаћени приправници и појединци који учествују у другим облицима рада, нису укључени у запосленост по основу тих активности.

У Анкети о радној снази се не узима у обзир формални статус лица које се анкетира, већ се радни статус те лица одређују на основу стварне активности обављане у референтној седмици.

Према Класификацији професионалног статуса запослених, они се дијеле на samozапосла лица, запосленике и помажуће чланове у породичном послу.

Samozапослена лица су лица која раде самостално у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању, као и лица која обављају самосталну професионалну дјелатност или неки други посао за свој рачун. Samozапослена лица сама одређују услове свога рада (као и рада својих запослених) и сnose ризик за свој посао.

Samozапослена лица са запосленима дефинисана су као лица која раде у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању ради остваривања добити од произведене робе или услуге и које запошљавају најмање још једно лице.

Samozапослена лица без запослених дефинисана су као лица која раде у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању ради остваривања добити од произведене робе или услуга и које не запошљавају ниједно друго лице.

Samozапослена лица која раде у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању сматраће се запосленима ако су током референтне седмице:

- радила у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању у сврху остваривања профита чак и ако предузеће не остварује профит;

- провела вријеме у властитом предузећу, установи, приватној радњи или на пољопривредном имању, чак и ако није извршена продаја, нису пружене професионалне услуге или се ништа није производило;

- присуствовала конгресу или семинару;

- била у процесу оснивања предузећа, приватне радње, установе или пољопривредног имања, предузимајући иницијативу куповине или инсталирања опреме, изнајмљивања пословног простора у припреми за започињање новог посла.

Запосленици су лица која раде за послодавца у било којем облику својине (јавни или приватни), без обзира на то да ли имају формални уговор о запослењу или раде на основу усменог договора. Чланови домаћинства који помажу у обављању породичног посла и који су плаћени за свој рад сматрају се запосленицима.

Помажући чланови домаћинства (неплаћени) су лица која помажу другом члану домаћинства у вођењу породичног посла или пољопривредног имања, а да при томе нису плаћена за тај рад. Ова лица сматрају се запосленима без обзира што нису плаћена за свој рад, јер од свог рада имају користи у виду одређених бенефиција (смјештај, храна и сл.).

Persons in own-use production work, voluntary workers, unpaid trainees and individuals involved in other forms of work are not included in employment on the basis of those activities.

The Labour Force Survey does not take into account the formal status of the person being interviewed, but the employment status of that person is determined on the basis of the actual activity performed in the reference week.

According to the International Classification of Status in Employment, they are divided into self-employed persons, employees and contributing family workers.

Self-employed persons are persons who work independently in their own company, institution, private shop or on an agricultural farm, as well as persons who perform independent professional activity or some other job for their own account. Self-employed persons determine the conditions of their work (as well as the work of their employees) and bear the risk for their work.

Self-employed persons with employees are defined as persons who work in their own enterprise, institution, private shop or on an agricultural farm for the purpose of making a profit from the goods or services produced and who employ at least one other person.

Self-employed persons without employees are defined as persons who work in their own enterprise, institution, private shop or on an agricultural farm for the purpose of making a profit from the goods or services produced and who do not employ any other person.

Self-employed persons working in their own enterprise, institution, private shop or on an agricultural farm will be considered employed if during the reference week:

- worked in their own company, institution, private shop or on an agricultural farm for the purpose of making a profit, even if the company does not make a profit;

- spent time in their own company, institution, private shop or farm, even if no sales were made, no professional services were provided or nothing was produced;

- attended a congress or seminar;

- were in the process of establishing a company, private shop, institution or agricultural farm, taking the initiative to purchase or install equipment, rent business premises in preparation for starting a new business.

Employees are persons who work for an employer in any form of ownership (public or private), regardless of whether they have a formal employment contract or work on the basis of an oral agreement. Household members who help with family work and who are paid for their work are considered employees.

Contributing family workers (unpaid) are persons who assist another household member in running a family business or farm without being paid for the work. These persons are considered employed regardless of the fact that they are not paid for their work, because they benefit from their work in the form of certain benefits (accommodation, food, etc.).

Незапослена лица се дефинишу као лица старости од 15 до 74 године:

- која у току референтне седмице нису била запослена, тј нису обављала ниједан плаћени посао;

- која су тренутно расположива за плаћени рад, односно била су расположива за плаћени рад у року од двије седмице након референтне седмице као запосленици или samozапосленици;

- која активно траже посао, односно предузеле су активности тражења посла током четири седмице које су претходиле референтној седмици или су пронашла посао на којем ће почети радити најкасније у року од три мјесеца након референтне седмице.

Активно тражење посла укључује активности праћења огласа за посао, објављивање огласа или јављање на огласе, објава или ажурирање ЦВ-а (биографије) на интернету, контактирање послодавца директно, распитивање о послу код пријатеља, родбине или познаника, ступање у контакт са Заводом за запошљавање, ступање у контакт са приватном агенцијом за запошљавање, учествовање у тестирању, разговору или испитивању као дио поступка запошљавања и припреме за оснивање предузећа.

Само лица која су у претходне четири седмице предузимала један од активних корака с циљем проналажења посла могу се сматрати незапосленим лицем.

Дјелатност се односи на производњу или услуге које се обављају/пружају у локалној јединици пословног субјекта у којем је анкетирано лице запослено.

Дјелатности се шифрирају према Класификацији дјелатности Европске уније (NACE Rev 2).

Резултати Анкете о радној снази приказани у Саопштењу односе се на главне групе подручја дјелатности:

- Пољопривредне дјелатности (A);
- Непољопривредне дјелатности (B, C, D, E, F);
- Услужне дјелатности (G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U).

Стопа активности је удио активног становништва (радне снаге) у укупном радно способном становништву.

Стопа неактивности је удио лица ван радне снаге (неактивног становништва) у укупном радно способном становништву.

Стопа запослености је удио запослених лица у укупном радно способном становништву.

Стопа незапослености је удио незапослених лица у укупном активном становништву.

Прикупљање података

Од јануара 2021. године статистичке институције у Босни и Херцеговини примјењују нову, редизајнирану методологију Анкете о радној снази. Увођењем нове, редизајниране методологије о радној снази измјењен је методолошки инструментариј за прикупљање података.

Unemployed persons comprise persons aged 15 to 74 who were:

- during the reference week not employed;

- currently available for work, i.e. were available for paid employment or self-employment before the end of the 2 weeks following the reference week and

- actively seeking work, i.e. had either carried out activities in the four-week period ending with the reference week to seek paid employment or self-employment or found a job to start within a period of at most 3 months from the end of the reference week.

Active job search includes activities such as studying job advertisements, placing or answering job advertisements, placing or updating CVs online, contacting employers directly, asking friends, relatives or acquaintances, contacting a public employment service, contacting a private employment agency, taking a test, interview or examination as part of a recruitment process and making preparations to set up a business.

Only a person who has taken one of the active steps in the previous four weeks with the aim of finding a job can be considered an unemployed person.

The economic activity refers to the production or services that are performed / provided in the local unit of the business entity in which the surveyed person is employed.

The activities are coded according to the EU Classification of Economic Activities (NACE Rev.2).

The results of the Labour Force Survey presented in the Release refer to the main activity groups:

- Agricultural activities (A);
- Non-agricultural activities (B, C, D, E, F);
- Service activities (G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U).

The activity rate is the share of the active population (labour force) in the total working age population.

The inactivity rate is the share of persons outside the labour force (inactive population) in the total working age population.

The employment rate is the share of employed persons in the total working age population.

Unemployment rate is the share of unemployed persons in the total active population.

Data collection

From January 2021, statistical institutions in Bosnia and Herzegovina switched to a new, redesigned methodology of the Labour Force Survey. With the introduction of a new, redesigned methodology on action, the methodological tools for data collection have been changed.

Периодика спровођења Анкете о радној снази је остала иста. Анкета се спроводи континуирано, током цијеле године, са кварталном објавом резултата, а прикупљање података се врши путем CAPI методе (Computer-assisted personal interviewing) и CATI методе (Computer-assisted telephone interviewing).

Због преласка на нову, редизајнирану методологију Анкете о радној снази у 2021. години дошло је до прекида серије података. Резултати Анкете о радној снази 2023 нису упоредиви са резултатима континуиране Анкете о радној снази 2020 и резултатима годишњих анкета о радној снази спроведених у периоду од 2006. до 2019. године.

Узорак

Анкета о радној снази се спроводи на случајном узорку приватних домаћинстава. Од 2006. до 2019. године узорак за Анкету био је посебно дефинисан за сваку годину, тј. није било поновљеног анкетирања односно панелног дијела узорка. Од 2020. године уведена је панелна компонента у узорак те се домаћинства анкетирају у два узастопна квартала, изостављају из узорка наредна два квартала те поново анкетирају у још два узастопна квартала (ротациона шема 2-(2)-2). На овај начин се омогућава временско праћење и посматрање промјена стања на тржишту рада и то у кварталној и годишњој динамици.

Као оквир за избор узорка користи се Главни оквир узорка који је стратификован према ентитетима/дистрикту и типу насељеног мјеста (градско и остало).

Дизајн узорка је двоетапни стратификовани. Узорак је подијељен на 4 независно одабрана подузорка, ротацијске групе или панела. Примарне јединице узорковања (ПСУ) у Главном оквиру су територијалне јединице састављене од једног или неколико сусједних пописних кругова. За њихов избор примијењена је метода узорка са вјероватноћом пропорционалној величини (ППС), при чему је као мјера величине ПСУ кориштен број стамбених јединица (настањених и ненастањених) из базе Пописа становништва, домаћинстава и станова 2013. Секундарне јединице избора узорка (ССУ) – стамбене јединице настањене приватним домаћинствима, из поменутог оквира бирани су методом случајног узорка.

Процедура пондерисања

Процедура пондерисања спроводи се ради израчуна процјена за цијелу популацију. Тиме се компензује утицај дизајна и величине узорка, те утицај неодговора домаћинстава на Анкети. У првој фази пондерисања израчунати су пондери избора јединица у узорак из обје етапе узорковања (ПСУ и ССУ). У другој фази се врши корекција пондера због неодговора јединица из узорка. У финалној фази, пондери се калибрирају на процјене становништва по петогодишњим старосним групама и полу.

The periodicity of the Labour Force Survey remained the same. The survey is conducted continuously, throughout the year, with quarterly publication of results, and data collection is done through the CAPI method (Computer-assisted personal interviewing) and CATI method (Computer-assisted telephone interviewing).

Due to the transition to the new, redesigned methodology of the Labour Force Survey in 2021, the data series was interrupted. The results of the Labour Force Survey 2023 are not comparable with the results of the continuous Labour Force Survey 2020 and with the results of annual Labour Force Surveys conducted in the period from 2006 to 2019.

Sample

The labour force survey is conducted on a random sample of private households. From 2006 to 2019, the sample for the Survey was defined separately for each year, ie. there was no repeated survey or panel part of the sample. Since 2020, a panel component has been introduced in the sample and households are surveyed in two consecutive quarters, excluded from the sample for the next two quarters, and re-surveyed in two more consecutive quarters (rotation scheme 2- (2) -2). In this way, it is possible to monitor and observe changes in the situation on the labour market in quarterly and annual dynamics.

The Master sample frame, which is stratified by entities/district and type of settlement (urban and other), is used as the sampling frame.

The sample design is two-stage stratified. The sample was divided into 4 independently selected subsamples, rotating groups or panels. Primary sampling units (PSUs) in the Main sample frame are territorial units composed of one or more adjacent census districts. The sample method with probability proportional size (PPS) was used for their selection, whereby the number of housing units (inhabited and uninhabited) from the 2013 Census of Population, Households and Dwellings database was used as a measure of PSU size. Secondary sample selection units (SSUs) - units inhabited by private households were selected from the mentioned sample frame by the method of random sampling.

The weighting procedure

The weighting procedure is performed to calculate estimates for the entire population. This compensates for the impact of sample design and size, and the impact of household non-response to the Survey. In the first weighting phase, the weights of unit selection to the sample from both sampling stages (PSU and SSU) were calculated. In the second phase, the weight correction is performed due to non-response of the units from the sample. In the final phase, the weights are calibrated to population estimates by five-year age groups and gender.

Класификације

Приликом шифрирања и обраде података добијених Анкетом о радној снази коришћене су следеће класификације:

- Класификација дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev. 2, упоредивој са Класификацијом дјелатности Уједињених нација (ISIC Rev.4),
- Класификација занимања КЗ БиХ 2008, која садржајно и структурно у потпуности одговара Међународној стандардној класификацији занимања (ISCO - 08),
- Међународна стандардна класификација образовања (ISCED - 2011),
- Класификација поља образовања (ISCED-F 2013), која допуњава Међународну стандардну класификацију образовања (ISCED - 2011),
- Међународна класификација статуса у запослености (ISCE - 93).

Знакови

- () податак је мање сигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $10\% \leq \text{ЦВ} < 20\%$
- (()) податак је несигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $20\% \leq \text{ЦВ} < 30\%$
- податак је екстремно несигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $\text{ЦВ} \geq 30\%$
- нема појаве

Classifications

The following classifications were used in the encoding and processing of data obtained by the Labour Force Survey:

- Classification of Economic Activities KD BiH 2010 that is, in its content and structure, comparable to the EU Classification of Economic Activities NACE Rev.2 and to the United Nations Classification of Activities (ISIC Rev.4);
- Classification of Occupation KZ BiH 2008 that is, in its content and structure, comparable to the International Classification of Occupations (ISCO-08);
- International Standard Classification of Education (ISCED 2011);
- Classification of the Field of Education (ISCED-F 2013), which complements the International Standard Classification of Education (ISCED - 2011);
- International Classification of Status in Employment (ISCE - 93).

Symbols

- () the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq \text{CV} < 20\%$
- (()) the data are uncertain if the coefficient of variance (CV) $20\% \leq \text{CV} < 30\%$
- the data are extremely uncertain if the coefficient of variance (CV) $\text{CV} \geq 30\%$
- no occurrence

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Радослав Ђоровић, помоћник директора за демографију и социјалне статистике
Radoslav Ćorović, Assistant Director of Demography and Social Statistics

Весна Ђужић, директор
Vesna Ćužić, Director

Саопштење приредили: Радослав Ђоровић и Владимир Мијовић
Prepared by: Radoslav Ćorović and Vladimir Mijović

